МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ "ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ"

КАФЕДРА ПРОГРАМНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ

3BIT

З ЛАБОРАТОРНОЇ РОБОТИ №3 ЗА ТЕМОЮ «ВИКОРИСТАННЯ ФУНКЦІЙ»

Виконав студент групи КН-221в Шулюпов Єгор Русланович

Перевірив

Асистент кафедри

Ольховий Олексій Михайлович

Мета

- 1) Навчитися реалізовувати різні види алгоритмів на мові програмування С++ за допомогою функцій
- 2) Закріпити здобуті навички з основ програмування на С++ з використанням підпрограм, що викликаются

Хід роботи

Завдання 1.1 Статичні локальні змінні

Написати програму, яка обчислює та виводить мінімум і максимум цілих чисел, в міру того, як користувач вводить ці числа. Слід використати статичні локальні змінні.

```
#include <iostream>
using namespace std;
int main()
       static int max = INT_MIN; static int min = INT_MAX; int a; bool
trigger;
       while
             (true)
              cin >> a;
              if (a > max) {
                     max = a;
                     if (a < min) {
                            min = a;
              }
              else {
                        (a < min) {
                            min = a;
                     }
              }
              cout << "min = " << min << endl << "max = " << max << endl
<< endl;
                      "print (1) to continue" << endl;
              cout
                      "print (0) to exit" << endl;
                   <<
              cin >> trigger;
              if (trigger == true) {
                     continue;
              }
              else {
                     break;
              }
       return 0;
     }
```

Тести

```
11
min = 11
max = 11
print (1) to continue
print (0) to exit
min = -5
max = 11
print (1) to continue
print (0) to exit
min = -5
max = 11
print (1) to continue
print (0) to exit
min = -5
max = 12
print (1) to continue
print (0) to exit
min = -5
max = 12
print (1) to continue
print (0) to exit
```

Завдання 1.2 Рекурсія

Написати програму, яка зчитує x і n і обчислює у за допомогою рекурсивної функції:

```
y = (x + 1)(x + 2)(x + 3)(x + 4) \dots (x + n)
```

```
#include <iostream>
using namespace std;
int product(int i, int n, double x, int y) {
       y *= (x + i);
       i++;
       if (i <= n) {
              product(i, n, x, y);
       else cout << "y = " << y << endl;
       return y;
}
int main () {
       int i = 1; double x; int n; int y = 1;
       cout << "input x = "; cin >> x;
       cout << "input n = "; cin >> n;
       if (n > 0) {
              cout << product(i, n, x, y);</pre>
```

```
input x = 1
input n = 4
y = 120
```

Завдання 1.3 Аргументи з усталеними значеннями

Створити функції, які повертають 1, аргумент, і добуток аргументів, залежно від кількості аргументів. Першу функцію реалізувати з усталеними значеннями аргументів, інші функції — через механізм перевантаження імен. У функції main() слід здійснити тестування всіх функцій.

```
#include <iostream>
using namespace std;
double qwe() {
       return 1;
double qwe(double x) {
       return x;
double qwe(double a, double b) {
       return a * b;
int main() {
       setlocale(LC_ALL, "Ukrainian");
       double x, a, b;
       cout << "какой аргумент вернуть? "; cin >> x;
       cout << "произведение каких аргументов вернуть? "; cin >> a >> b; cout << endl;
       cout << qwe() << endl;</pre>
       cout << qwe(x) << endl;</pre>
       cout << qwe(a, b) << endl;</pre>
```

```
какой аргумент вернуть? 7 произведение каких аргументов вернуть? 2 3 1 7 произведение каких аргументов вернуть? 3 1 7 6
```

Завдання 1.4 Квадратне рівнянння

Створити функцію для розв'язання квадратного рівняння. Функція повинна повертати кількість коренів (0, 1 або 2) або-1, якщо рівняння має безліч розв'язків. Функція повинна отримати коефіцієнти як аргументи та повертати корені як аргументи-посилання.

```
#include <iostream>
#include <cmath>
using namespace std;
int sq_eq(double a, double b, double c)
    if (a != 0) {
         double d = pow(b, 2) - 4 * a * c;
         if (d >= 0) {
             if (d > 0) {
                  cout << (-b + sqrt(d)) / (2 * a) << endl;</pre>
                  cout << (-b - sqrt(d)) / (2 * a) << endl;</pre>
                  return 2;
             }
             else {
                  cout << -b / (2 * a) << endl;
                  return 1;
             }
         }
         else {
             cout << "no roots" << endl;</pre>
             return 0;
         }
    else {
         if (b != 0) {
             cout << -c / b << endl;</pre>
             return 1;
         }
         else {
             if (c != 0) {
    cout << "no roots" << endl;</pre>
                  return 0;
             }
             else {
                  cout << "any value" << endl;</pre>
                  return -1;
         }
    }
}
```

Завдання 1.5 Індивідуальне завдання

```
y = \begin{cases} \sum_{i=0}^{n-1} \sum_{j=0}^{n-1} \frac{1}{x-i+xj}, x \leq 0 \\ \prod_{i=1}^{n} (\frac{1}{x} - \frac{1}{i}), x > 0 \end{cases}
#include <iostream>
using namespace std;
double input_x_2() {
            cout < < "x_2 : " << endl;
            cin >> x_2;
            return x_2;
}

double input_step() {
            double step;
            cout < "step : " << endl;
            cin >> step;
            return step;
}
int y(double x_1, int n) {
            double step = input_step();
}
```

```
double x_2 = input_x_2();
        if ((n < 1) \mid | (step <= 0) \mid | (x_1 > x_2)) {

cout << "data must be ((n >= 1) \mid | (step > 0) \mid | (x_1 <= x_2))" << endl;
                return y(x_1, n);
        }
                while (x_1 <= x_2) {
                         if (x_1 <= 0) {</pre>
                                 double y = 0; int i = 0;
                                 if (x_1 != 0) {
                                         for (i; i <= (n - 1); i++) {
                                                  int j = 0;
                                                  for (j; j <= (n - 1); j++) {
                                                          y += 1 / (x_1 - i + x_1 * j);
                                          cout << "(x ; y) : " << x_1 << " ; " << y << endl;
                                 else {
                                          cout << "division by zero (x) " << x_1 << endl;</pre>
                                 }
                         }
                         else {
                                 double y = 1; int i = 1;
                                 for (i; i <= n; i++) {</pre>
                                         y *= (1 / x_1 - 1 / i);
                                 cout << "(x ; y) : " << "(" << x_1 << " ; " << y << ")" << endl;
                         x_1 += step;
                }
                return 0;
}
int main() {
        double x_1; int n;
        cout << "x_1 : "; cin >> x_1;
        cout << "n : "; cin >> n;
        y(x_1, n);
        return 0;
      }
x_1 : -5
n : 2
step :
x_2:
(x; y): -5; -0.557576
(x; y): -4; -0.686111
(x; y): -3; -0.892857
(x; y): -2; -1.28333
(x; y): -1; -2.33333
division by zero (x) 0
(x; y) : (1; 0)
   ; y): (2; -0.25)
(x; y): (3; -0.2222222)
(x; y): (4; -0.1875)
(x; y): (5; -0.16)
C:\Users\esulu\Desktop\folders\1 курс\labs_op\лa6_3\Project1_5\x64\Debug\Project5
кодом 0.
```

Вправи для контролю

Завдання 1

Створити програму для тестування функції signum().

```
#include <iostream>
using namespace std;
int signum(double x) {
       int y;
       if (x > 0) {
              y = 1;
              return y;
       if (x < 0) {
              y = -1;
              return y;
       if (x == 0) {
              y = 0;
              return y;
       };
}
int main() {
       double x;
       cout << "x = ";
       cout << "signum(x) = " << signum(x) << endl;</pre>
       return 0;
```

```
x = -1
signum(x) = -1
x = 5
signum(x) = 1
x = 0
signum(x) = 0
```

Завдання 2

Здійсниті розробку та тестування функції, яка обчислює добуток трьох аргументів.

```
#include <iostream>
```

```
using namespace std;

double multiply(double a, double b, double c) {
    return a * b * c;
}

int main() {
    double a, b, c;
    cout << "a = "; cin >> a;
    cout << "b = "; cin >> b;
    cout << "c = "; cin >> c;
    cout << multiply(a, b, c);
    return 0;
}</pre>
```

```
a = -10.31 a = 513

b = 1000 b = 765

c = 5 c = 0

-51550
```

Здійснити розробку та тестування функції, яка обчислює добуток перших п непарних значень

```
#include <iostream>
using namespace std;
double multiply(int n) {
       int y = 1, a = 1;
       for (int i = 1; i <= n; i++) {
              y *= a;
              a += 2;
       return y;
}
int main() {
       int n;
       cout << "input n = "; cin >> n;
       if (n > 1) {
              cout << "y = " << multiply(n);</pre>
       }
       else
              cout << "data must be n > 0";
       return 0;
}
```

```
input n = -5
data must be n > 0
```

```
input n = 3
y = 15
```

Здійснити розробку та тестування функції, яка обчислює е^х через суму

```
#include <iostream>
#include <cmath>
using namespace std;
double ePowX(double x)
{
    double z = 1, y = 0, i = 1;
    while (z > 0.0000000000000000)
        y += z;
        z *= x / i;
    return round(y * 10000) / 10000;
}
int main()
    setlocale(LC_ALL, "ru");
    double x;
    cout << "Введите степень, в которую хотите возвести е: ";
    cout << "e ^ " << x << " = " << ePowX(x)<< endl;</pre>
     }
```

Введите степень, в которую хотите возвести е: 2 е ^ 2 = 7.3891

Завдання 5

Здійснити розробку та тестування функції, яка обчислює факторіал #include <iostream>
using namespace std;

```
int factorial(int n) {
       int y = 0;
       if (n == 0) {
             y = 1;
       } else
       if (n < 0) {
              cout << "data must be n >= 0 ";
       } else
       if (n > 0) {
              y = 1;
              for (int i = 1; i <= n; i++) {
                    y *= i;
       return y;
}
int main() {
       setlocale(LC_ALL, "Russian");
      cout << "Введите основание искомого факториала: "; cin >> n;
      cout << factorial(n);</pre>
      return 0;
     }
```

Введите основание искомого факториала: 5 120

Введите основание искомого факториала: 0 1

```
Введите основание искомого факториала: -6 data must be n >= 0 0
```

Завдання 6

Здійснити розробку та тестування функції, яка здійснює виведення всіх парних значень в заданому діапазоні

```
#include <iostream>
using namespace std;
```

```
int even(double x_1, double x_2) {
    int x = ceil(x_1);
    for (x; x <= x_2; x++) {
        if ((x % 2) == 0) {
            cout << x << " ";
        }
    }
    return 0;
}

int main() {
    setlocale(LC_ALL, "Russian");
    double x_1, x_2;
    cout << "введите начало диапазона "; cin >> x_1;
    cout << "введите конец диапазона "; cin >> x_2;
    even(x_1, x_2);
    return 0;
}

введите начало диапазона -2.1
введите конец диапазона 5.1
-2 0 2 4
```

Здійснити розробку та тестування функції, яка здійснює виведення добутку перших n парних значень

```
#include <iostream>
using namespace std;
double multiply(int n) {
       int y = 1, a = 2;
       for (int i = 1; i <= n; i++) {</pre>
              y *= a;
              a += 2;
       return y;
}
int main() {
       int n;
       cout << "input n = "; cin >> n;
       if (n > 1) {
              cout << "y = " << multiply(n);</pre>
       }
       else
              cout << "data must be n > 0";
       return 0;
```

```
input n = 3
y = 48
```

```
input n = -5
data must be n > 0
```

Здійснити розробку та тестування функції, яка обчислює найбільший спільний дільник двох цілих чисел

```
#include <iostream>
using namespace std;
int gcd(int a, int b) {
     while (a > 0 && b > 0) {
          if (a > b) {
              a %= b;
          else {
          b %= a;
}
     return a + b;
}
int main() {
        setlocale(LC_ALL, "Russian");
     int a, b;

cout << "a = "; cin >> a;

cout << "b = "; cin >> b;

cout << "HOД: " << gcd(a, b) << endl;
        return 0;
       }
```

a = 63 b = 27 HOД: 9 a = 144 b = 12 НОД: 12

Висновок:

Отже, в ході роботи я навчивсяя реалізовувати різні види алгоритмів на мові програмування С++ за допомогою функцій, закріпив здобуті навички з основ програмування на цій мові, використовуючи підпрограми.